

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟΥ (πέμπτο τμήμα)
της 11ης Ιουλίου 1996 *

Στην υπόθεση T-271/94,

Eugénio Branco Ld.^a, εταιρία πορτογαλικού δικαίου που εδρεύει στη Λισαβόνα, εκπροσωπούμενη από τον Bolota Belchior, δικηγόρο στη Vila Nova de Gaia, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Jacques Schroeder, 6, rue Heine,

προσφεύγουσα,

κατά

Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενης από την Ana Maria Alves Vieira, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, με αντίκλητο στο Λουξεμβούργο τον Carlos Gómez de la Cruz, μέλος της Νομικής Υπηρεσίας, Centre Wagner, Kirchberg,

καθής,

που έχει ως αντικείμενο προσφυγή ακυρώσεως μιας αποφάσεως που φέρεται ότι έλαβε η καθής και η οποία κοινοποιήθηκε με έγγραφο του Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (τμήμα υποθέσεων Ευρωπαϊκού

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

Κοινωνικού Ταμείου), της 25ης Μαΐου 1994 και με έγγραφο της καθής της 16ης Ιουνίου 1994, με την οποία, αφενός, απορρίφθηκε η αίτηση πληρωμής του υπολοίπου των χρηματικών συνδρομών που είχε χορηγήσει στην προσφεύγουσα το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο για δύο προγράμματα επαγγελματικής καταρτίσεως, και, αφετέρου, μειώθηκαν οι εν λόγω χρηματικές συνδρομές και αναζητήθηκαν τα ποσά που είχαν ήδη καταβάλει το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το πορτογαλικό Δημόσιο,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ (πέμπτο τμήμα),

συγκείμενο από τους R. Schintgen, Πρόεδρο, R. García-Valdecasas και J. Azizi, δικαστές,

γραμματέας: B. Pastor, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 4ης Ιουνίου 1996,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

Κανονιστικό πλαίσιο

- ¹ Κατά το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο α', της αποφάσεως 83/516/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΕ L 289, σ. 38), το ταμείο αυτό συμμετέχει στη

χρηματοδότηση ενεργειών επαγγελματικής κατάρτισης και επαγγελματικού προσανατολισμού. Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, της ίδιας αποφάσεως, η συνδρομή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (στο εξής: ΕΚΤ) ανέρχεται στο 50 % των επιλεξιμών δαπανών χωρίς ωστόσο να υπερβεί το ποσό της χρηματικής συνεισφοράς των δημοσίων αρχών του ενδιαφερομένου κράτους μέλους.

- 2 Το άρθρο 1 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2950/83 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, για την εφαρμογή της αποφάσεως 83/516/ΕΟΚ, για την αποστολή του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΕ L 289, σ. 1, στο εξής: κανονισμός), απαριθμεί τις δαπάνες για τις οποίες μπορεί να χορηγηθεί συνδρομή του ΕΚΤ.
- 3 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού, η έγκριση από το ΕΚΤ μιας αιτήσεως χρηματοδοτήσεως συνεπάγεται την προκαταβολή του 50 % της συνδρομής κατά την ημερομηνία που έχει προβλεφθεί για την έναρξη των ενεργειών επαγγελματικής κατάρτισης. Κατά την παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου, οι αιτήσεις για την καταβολή του υπολοίπου περιέχουν λεπτομερή έκθεση για το περιεχόμενο, τα αποτελέσματα και τις χρηματοδοτικές πλευρές της σχετικής ενέργειας· το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος βεβαιώνει την πραγματική και λογιστική ακρίβεια των στοιχείων που περιέχουν οι αιτήσεις πληρωμής.
- 4 Κατά το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού, τόσο η Επιτροπή όσο και το ενδιαφερόμενο κράτος μέλος μπορούν να ελέγχουν τη χρησιμοποίηση της συνδρομής. Το άρθρο 7 της αποφάσεως 83/673/ΕΟΚ της Επιτροπής, της 22ας Δεκεμβρίου 1983, για τη διαχείριση του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου (ΕΕ L 377, σ. 1, στο εξής: απόφαση 83/673), υποχρεώνει το κράτος μέλος που διενεργεί έρευνα σχετικά με τη χρησιμοποίηση συνδρομής, λόγω εικαζομένων παρατυπιών, να ειδοποιήσει αμελλητί την Επιτροπή.
- 5 Τέλος, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού, όταν η συνδρομή του ΕΚΤ δεν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την εγκριτική απόφαση, η Επιτροπή μπορεί να αναστείλει, να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή αυτή, αφού δώσει στο ενδιαφερόμενο κράτος μέλος την ευκαιρία να υποβάλει τις παρατηρήσεις του. Η παράγραφος 2 του

άρθρου αυτού ορίζει ότι τα καταβληθέντα ποσά, που δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τους όρους που καθορίζονται από την απόφαση έγκρισης, αναζητούνται και ότι το κράτος μέλος υποκαθίσταται στα δικαιώματα της Κοινότητας εφόσον καταβάλει προς αυτή τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν από τους οικονομικά υπεύθυνους της ενέργειας.

Ιστορικό της διαφοράς

- 6 Η καθής ενέκρινε, με αποφάσεις που κοινοποίησε στην προσφεύγουσα το Departamento para os Assuntos do Fundo Social Europeu (τμήμα υποθέσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου, στο εξής: ΤΥΕΚΤ) στις 31 Απριλίου και στις 27 Μαΐου 1987, δύο χρηματικές συνδρομές ύψους 11 736 792 πορτογαλικών εσκούδων (ESC) (υπόθεση 870302 P3) και 82 700 897 ESC (υπόθεση 870301 P1), για προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης.
- 7 Στις 24 Ιουλίου 1987 η προσφεύγουσα έλαβε προκαταβολή βάσει του άρθρου 5, παράγραφος 1, του κανονισμού.
- 8 Με το πέρας του προγράμματος επαγγελματικής κατάρτισης, που πραγματοποιήθηκε από 1ης Ιανουαρίου μέχρι 31ης Δεκεμβρίου 1987, υπέβαλε στο ΤΥΕΚΤ αιτήσεις πληρωμής του υπολοίπου της συνδρομής.
- 9 Με δύο έγγραφα της 24ης Απριλίου 1989, το ΤΥΕΚΤ πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι είχε αναστείλει την πληρωμή του υπολοίπου, κατ' εφαρμογή του άρθρου 7 της αποφάσεως 83/673.
- 10 Στις 30 Ιουλίου 1990, πληροφόρησε την προσφεύγουσα ότι θεωρούσε ορισμένες δαπάνες μη επιλέξιμες και ότι ενέκρινε την επιστροφή των αντιστοίχων ποσών που είχε προκαταβάλει στην προσφεύγουσα.

- 11 Με έγγραφο της ίδιας ημερομηνίας που παρελήφθησαν την επομένη, το ΤΥΕΚΤ απηύθυνε στην προσφεύγουσα την εντολή να του επιστρέψει εντός δέκα ημερών τις προκαταβολές ύψους 1 535 946 ESC (υπόθεση 870302 P3) και 4 399 475 ESC (υπόθεση 870301 P1) που της είχε καταβάλει το ΕΚΤ και ύψους 1 256 683 ESC (υπόθεση 870302 P3) και 3 599 570 ESC (υπόθεση 870301 P1), που της είχε καταβάλει το πορτογαλικό Δημόσιο ως δική του συνεισφορά. Η εντολή επιστροφής διευκρίνιζε ότι ουδόλως προδικάζει διορθώσεις που θα κριθούν αναγκαίες κατόπιν ερευνών των αρμοδίων οργάνων και, στην υπόθεση 870301 P1, ενδεχομένη απόφαση της καθής.
- 12 Με έγγραφο της 13ης Σεπτεμβρίου 1993 το ΤΥΕΚΤ κοινοποίησε στην προσφεύγουσα δύο αποφάσεις, υπ' αριθ. 82/93 και 84/93, της 1ης Σεπτεμβρίου 1993. Στις αποφάσεις αυτές κάνει λόγο για υποκατάσταση του ΤΥΕΚΤ στα δικαιώματα της καθής και απειλεί την προσφεύγουσα με αναγκαστική είσπραξη αν δεν του επιστρέψει εντός οκτώ ημερών τα ποσά που το τμήμα αυτό είχε καταβάλει στην καθή.
- 13 Με έγγραφο της 12ης Μαΐου 1994, η προσφεύγουσα ζήτησε από το ΤΥΕΚΤ να την ενημερώσει ως προς τους λόγους για τους οποίους η καθής δεν είχε ακόμη λάβει απόφαση επί των εν λόγω υποθέσεων.
- 14 Στις 25 Μαΐου 1994, το ΤΥΕΚΤ απέστειλε στην προσφεύγουσα το ακόλουθο έγγραφο:

«(...)

1. Βεβαίως, κατά το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2950/83 του Συμβουλίου, της 17ης Οκτωβρίου 1983, η τελική απόφαση επί των αιτήσεων πληρωμής του υπολοίπου ανήκει στην αρμοδιότητα της Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, η οποία μπορεί να αναστείλει, να μειώσει ή να καταργήσει τη συνδρομή του Ταμείου οσάκις αυτή δεν χρησιμοποιείται σύμφωνα με τους όρους που καθορίζει η απόφαση με την οποία εγκρίνεται η αίτηση χορηγήσεως της συνδρομής.

2. Ωστόσο η Επιτροπή εξαρτά την απόφασή της από τα αποτελέσματα του ελέγχου της πραγματικής και λογιστικής ακρίβειας των στοιχείων που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής του υπολοίπου, την οποία οφείλουν να βεβαιώσουν τα κράτη μέλη [άρθρο 5, παράγραφος 4, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2950/83]. Πράγματι, η Επιτροπή φρονεί ότι τα κράτη μέλη είναι καλύτερα σε θέση να εκτιμήσουν αν οι δαπάνες που καταλογίζουν οι δικαιούχοι της συνδρομής στις συγκεκριμένες ενέργειες είναι νόμιμες, επιλέξιμες, εύλογες και πραγματικές.

3. Στο εθνικό επίπεδο, είναι έργο του ΤΥΕΚΤ να βεβαιώσει την πραγματική και λογιστική ακρίβεια των στοιχείων που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής του υπολοίπου (άρθρο 2, στοιχείο δ', του νομοθετικού διατάγματος 37/91 της 18ης Ιανουαρίου 1991), είτε το ίδιο είτε δι' εξουσιοδοτημένου προς τούτο τρίτου προσώπου, εξαιρουμένου του γενικού επιθεωρητή οικονομικών ο οποίος έχει ιδία αρμοδιότητα για τη διενέργεια οικονομικών ελέγχων.

4. Ο γενικός επιθεωρητής οικονομικών διενήργησε οικονομικό έλεγχο των ενεργειών που πραγματοποίησε η εταιρία Eugénio Branco στο πλαίσιο των υποθέσεων 870301 P1 και 870302 P3.

5. Οι υπάλληλοι του ΤΥΕΚΤ επανεξέτασαν τις εν λόγω αιτήσεις πληρωμής του υπολοίπου, λαμβάνοντας υπόψη τα πορίσματα του ελέγχου που αναφέρεται στην προηγούμενη παράγραφο και στη συνέχεια το ΤΥΕΚΤ διαβίβασε στην Επιτροπή την απόφασή του επί των αιτήσεων αυτών με τα υπ' αριθ. 8241 και 8243 έγγραφα της 30ής Ιουλίου 1990, αντίγραφο των οποίων επισυνάπτεται στο παρόν.

6. Εξάλλου η Επιτροπή δεν διαβιβάζει την απόφασή της παρά μόνον αν αυτή δεν συμπίπτει με τις αποφάσεις του κράτους μέλους ή οσάκις η εγκριτική απόφαση συνεπάγεται την πληρωμή συγκεκριμένου ποσού ως υπόλοιπου.

7. Στην προκειμένη περίπτωση όμως, η απόφαση του κράτους μέλους επί των αιτήσεων πληρωμής του υπολοίπου στις υποθέσεις 870301 P1 και 870302 P3 υπήρξε αρνητική, οπότε το ΤΥΕΚΤ επέστρεψε αμέσως στην Επιτροπή τα ποσά που όφειλε η εταιρία Eugénio Branco, όπως καθορίζονται με την απόφαση (βλ. τις συνημμένες στα έγγραφα 8241 και 8243 εγκρίσεις πληρωμής υπ' αριθ. 1399/90, 1400/90, 1401/90 και 1402/90, όλες τις 30ής Ιουλίου 1990).

Για τον λόγο αυτό η Επιτροπή δεν διαβίβασε την απόφασή της επί των αιτήσεων πληρωμής, δεδομένου ότι το κράτος μέλος, που κατέβαλε τα σχετικά ποσά, υποκαταστάθηκε στα δικαιώματα της Κοινότητας, σύμφωνα με το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΟΚ) 2950/83 και, κατά συνέπεια, η Επιτροπή θεώρησε ότι οι υποθέσεις αυτές έκλεισαν.

(...)»

15 Με έγγραφο της 30ής Μαΐου 1994, η προσφεύγουσα ζήτησε από την καθής να πληροφορηθεί τον λόγο για τον οποίο δεν είχε λάβει τελική απόφαση επί των υποθέσεων αυτών.

16 Η καθής απάντησε στις 16 Ιουνίου 1994 με το ακόλουθο έγγραφο:

«(...)»

Σας πληροφορούμε ότι οι πορτογαλικές αρχές γνωστοποίησαν στις υπηρεσίες του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου ότι οι εν λόγω υποθέσεις εμπίπτουν στο άρθρο 7 της αποφάσεως της Επιτροπής 83/673/ΕΟΚ, της 22ας Δεκεμβρίου 1983, που ορίζει:

“Όταν η διαχείριση ενέργειας για την οποία χορηγήθηκε συνδρομή αποτελεί το αντικείμενο έρευνας λόγω εικαζομένων παρατυπιών, το κράτος μέλος ειδοποιεί αμελλητί την Επιτροπή.”

Το ΤΥΕΚΤ (τμήμα υποθέσεων Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου), που είναι ο επίσημος εκπρόσωπος του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου στην Πορτογαλία, απέστειλε σήμερα αντίγραφο της επιστολής σας στο εν λόγω ταμείο προκειμένου αυτό να σας διαβιβάσει κάθε χρήσιμη πληροφορία.

(...)

Διαδικασία

- 17 Η προσφεύγουσα κατέθεσε το δικόγραφο της παρούσας προσφυγής στις 22 Ιουλίου 1994.
- 18 Με δικόγραφο που κατέθεσε στις 29 Σεπτεμβρίου 1994 η καθής προέβαλε ένσταση απαραδέκτου ζητώντας από το Πρωτοδικείο να την εξετάσει χωρίς να εισέλθει στην ουσία, βάσει του άρθρου 114, παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας. Η προσφεύγουσα κατέθεσε τις παρατηρήσεις της επί της ενστάσεως στις 10 Νοεμβρίου 1994.
- 19 Κατ' εφαρμογή του άρθρου 64 του Κανονισμού Διαδικασίας, το Πρωτοδικείο, με έγγραφο της 9ης Ιουνίου 1995, ζήτησε από την προσφεύγουσα να διευκρινίσει αν είχε προσβάλει ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τις πράξεις που κοινοποιήθηκαν με τα έγγραφα του ΤΥΕΚΤ της 30ής Ιουλίου 1990. Κάλεσε, επίσης, την καθής να προσκομίσει την (τις) πράξη(-εις) που περιέχουν τυχόν απόφαση ή αποφάσεις περί μη πληρωμής του υπολοίπου της συνδρομής και περί μειώσεως αυτής, τις οποίες έλαβε στο πλαίσιο των επίδικων υποθέσεων.
- 20 Η προσφεύγουσα απάντησε ότι δεν είχε προσφύγει στα εθνικά δικαστήρια.
- 21 Η καθής διευκρίνισε: «(...) η Επιτροπή δεν εξέδωσε τυπική απόφαση περί μη πληρωμής του υπολοίπου της συνδρομής ή μειώσεως αυτής, βάσει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΟΚ) 2950/83 του Συμβουλίου (...). Πράγματι, δεδομένου ότι το κράτος μέλος διαπίστωσε, μέσω του εκπροσώπου του, παρατυπίες στη διαχείριση των επιδίδων ενεργειών επαγγελματικής καταρτίσεως, ανέστειλε την πληρωμή του υπολοίπου (...) βάσει του άρθρου 7 της αποφάσεως 83/673».

- 22 Με διάταξη της 14ης Ιουλίου 1995, ο πρόεδρος του τρίτου τμήματος αποφάσισε την εξέταση της ενστάσεως απαραδέκτου μαζί με την ουσία της υποθέσεως.
- 23 Στη συνέχεια, ο εισηγητής δικαστής τοποθετήθηκε στο πέμπτο τμήμα στο οποίο και ανατέθηκε, κατά συνέπεια, η υπόθεση.
- 24 Η επ' ακροατηρίου συζήτηση πραγματοποιήθηκε στις 4 Ιουνίου 1996. Οι εκπρόσωποι των διαδίκων αγόρευσαν και απάντησαν σε ερωτήσεις του Πρωτοδικείου.
- 25 Ο πρόεδρος του πέμπτου τμήματος κήρυξε τη λήξη της προφορικής διαδικασίας με απόφαση της 18ης Ιουνίου 1996.

Αιτήματα των διαδίκων

- 26 Η προσφεύγουσα ζητεί από το Πρωτοδικείο:
- να ακυρώσει την απόφαση της Επιτροπής, που κοινοποιήθηκε στην προσφεύγουσα με έγγραφο του ΤΥΕΚΤ της 25ης Μαΐου 1994 και με έγγραφο της Επιτροπής της 16ης Ιουνίου 1994, επί της αιτήσεως πληρωμής του υπολοίπου της συνδρομής του ΕΚΤ, η οποία έκρινε μη επιλέξιμες ορισμένες δαπάνες που προέβλεπε η προσφεύγουσα και με την οποία της επιβάλλεται η υποχρέωση:
 - α) στην υπόθεση 870302 Ρ3: να επιστρέψει ποσό 1 535 946 ESC στο ΕΚΤ και 1 256 683 ESC στο πορτογαλικό Δημόσιο απαγορεύοντάς της να λάβει τα ποσά των 991 009 ESC από το ΕΚΤ και 810 826 ESC από το πορτογαλικό Δημόσιο.

β) στην υπόθεση 870301 P1: να επιστρέψει το ποσό των 4 399 475 ESC στο ΕΚΤ και 3 599 570 ESC στο πορτογαλικό Δημόσιο, απαγορεύοντάς της να λάβει τα ποσά των 8 589 002 ESC από το ΕΚΤ και 7 027 365 ESC από το πορτογαλικό Δημόσιο.

— να καταδικάσει την Επιτροπή στα δικαστικά έξοδα.

27 Η καθής ζητεί από το Πρωτοδικείο:

— να κρίνει την προσφυγή απαράδεκτη και, εν πάση περιπτώσει, αβάσιμη.

— να καταδικάσει την προσφεύγουσα στα δικαστικά έξοδα.

Επί του παραδεκτού

Συνοπτική έκθεση των ισχυρισμών και των επιχειρημάτων των διαδίκων

28 Η καθής προβάλλει ένσταση απαραδέκτου λόγω του ότι δεν υπάρχει πράξη δεκτική προσβολής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και, επικουρικώς, λόγω εκπνοής της σχετικής προθεσμίας.

29 Κατά την άποψή της, όταν οι αρχές του οικείου κράτους μέλους διαπιστώνουν την ύπαρξη παρατυπιών και επιστρέφουν στην Κοινότητα τις προκαταβολές που έλαβε αχρεωστήτως ο δικαιούχος της συνδρομής, υποκαθίστανται στα δικαιώματα της καθής. Η υποκατάσταση αυτή παρέχει στις οικείες εθνικές αρχές την αποκλειστική εξουσία να μειώσουν το ποσό της συνδρομής που

είχαν αρχικά εγκρίνει. Μόνο στην περίπτωση που, παρά την εκ μέρους του κράτους μέλους βεβαίωση της πραγματικής και λογιστικής ακρίβειας, κατά την έννοια του άρθρου 5, παράγραφος 4, του κανονισμού, η καθής ανακαλύπτει υπερβολικές ή αδικαιολόγητες δαπάνες, οφείλει να μειώσει τη συνδρομή με αιτιολογημένη απόφαση. Αντιστρόφως δεν μπορεί να τροποποιήσει το αίτημα της πληρωμής του υπολοίπου επί το ευνοϊκότερον για τον δικαιούχο. Από τις αρχές αυτές προκύπτει ότι οι διαφορές που ανακύπτουν από τη μείωση στην οποία προβαίνουν οι εθνικές αρχές, οσάκις έχουν υποκατασταθεί στα δικαιώματα της καθής, εμπίπτουν στο εθνικό δίκαιο. Κατά συνέπεια, το Πρωτοδικείο είναι αναρμόδιο να επιληφθεί τέτοιας διαφοράς.

30 Η καθής υποστηρίζει ότι δεν έλαβε εν προκειμένω καμιά απόφαση δεκτική προσβολής ενώπιον του κοινοτικού δικαστή και, ειδικότερα, καμιά απόφαση περί μειώσεως της συνδρομής. Τέτοιες αποφάσεις έλαβε το ΤΥΕΚΤ στο πλαίσιο των εξουσιών που αντλεί από τα δικαιώματα της καθής στα οποία υποκαταστάθηκε.

31 Και αν ακόμη υποτεθεί ότι η καθής έλαβε τέτοιες αποφάσεις, αυτές ενσωματώθηκαν στα από 30 Ιουλίου 1990 έγγραφα του ΤΥΕΚΤ. Η μνεία ενδεχομένης αποφάσεως των αρμοδίων οργάνων δεν στερεί από τα έγγραφα αυτά τον χαρακτήρα του οριστικού, διότι αφορά απλώς το ενδεχόμενο διενεργείας λογιστικών διορθώσεων από τις αρμόδιες αρχές. Αυτό σημαίνει ότι η προσφεύγουσα γνώριζε, από την 1η Αυγούστου 1990, ότι όφειλε να επιστρέψει τα επίδικα ποσά. Κατά συνέπεια η προσφυγή είναι εκπρόθεσμη.

32 Τέλος, το έγγραφο του ΤΥΕΚΤ της 25ης Μαΐου 1994 και το έγγραφο της καθής της 16ης Ιουνίου 1994 έχουν απλώς πληροφοριακό χαρακτήρα και δεν συνιστούν αποφάσεις δυνάμενες να προσβληθούν κατ' εφαρμογή του άρθρου 173 της Συνθήκης ΕΚ. Και αν ακόμη υποτεθεί ότι ενσωματώνουν αποφάσεις, πρόκειται για πράξεις επιβεβαιώσεως της υποκαταστάσεως, την οποία η προσφεύγουσα πληροφορήθηκε το αργότερο κατόπιν, αφενός, των αποφάσεων του ΤΥΕΚΤ υπ' αριθ. 82/93 και 84/93 που της κοινοποιήθηκαν στις 13 Σεπτεμβρίου 1994 και, αφετέρου, της διαδικασίας αναγκαστικής εισπράξεως που κινήθηκε εναντίον της στις επίδικες υποθέσεις. Η καθής ζητεί

από το Πρωτοδικείο να διατάξει τη διεξαγωγή αποδείξεων κατά το άρθρο 66 του Κανονισμού Διαδικασίας προκειμένου να διαπιστώσει ότι η προσφεύγουσα γνώριζε πράγματι την υποκατάσταση του ΤΥΕΚΤ και τον εθνικό χαρακτήρα της διαφοράς.

- 33 Η προσφεύγουσα επισημαίνει ότι τα έγγραφα του ΤΥΕΚΤ της 30ής Ιουλίου 1990 προέρχονται από εθνικό οργανισμό και υποστηρίζει ότι δεν μπορούν να αποδοθούν στην καθής.
- 34 Από ορισμένα χωρία των εγγράφων αυτών που κάνουν λόγο για έλεγχο [«(...) μετά την επανεξέταση του εν λόγω φακέλου οι ακόλουθες δαπάνες κρίθηκαν μη επιλέξιμες (...) με την επιφύλαξη των διορθώσεων που θα κριθούν αναγκαίες μετά τον έλεγχο εκ μέρους των αρμοδίων οργάνων»] και, όσον αφορά την υπόθεση 870301 P1, μιας αποφάσεως της καθής [«(...) με την επιφύλαξη των διορθώσεων (...) και της αποφάσεως που θα λάβει επί της υποθέσεως αυτής η Επιτροπή ΕΚ»], η προσφεύγουσα συνάγει ότι τα έγγραφα αυτά αποτελούν απλώς προπαρασκευαστικές πράξεις. Συναφώς, επικαλείται τη νομολογία περί πράξεως δεκτικής προσβολής (απόφαση του Δικαστηρίου της 11ης Νοεμβρίου 1981, 60/81, IBM κατά Επιτροπής, Συλλογή 1981, σ. 2639, σκέψη 8· απόφαση του Πρωτοδικείου της 10ης Ιουλίου 1990, T-64/89, Automec κατά Επιτροπής, Συλλογή 1990, σ. II-367, σκέψεις 42 και 46) και την απόφαση του Δικαστηρίου της 5ης Δεκεμβρίου 1963, 23/63, 24/63 και 52/63, Hentricot κατά Ανωτάτης Αρχής (Συλλογή τόμος 1954-1964, σ. 999), με την οποία το Δικαστήριο έκρινε ότι η τελική απόφαση προϋποθέτει ότι οι αποδέκτες της είναι σε θέση να αντιληφθούν σαφώς ότι πρόκειται για τέτοια πράξη.
- 35 Κατά την άποψή της, τα εν λόγω έγγραφα της 30ής Ιουλίου 1990 ούτε ενσωμάτωναν ούτε μνημόνευαν αποφάσεις της καθής, διότι η καθής δεν είχε τότε ακόμη λάβει αποφάσεις. Αφού δεν υπήρχε αρχική πράξη, η προσβαλλομένη πράξη δεν μπορούσε να έχει επιβεβαιωτικό χαρακτήρα.
- 36 Η προσφεύγουσα ανέμενε τα αποτελέσματα των ελέγχων και την τελική απόφαση της καθής, ουδέποτε όμως πληροφορήθηκε την ύπαρξη τέτοιας αποφάσεως ούτε τυχόν πληρωμή ή άρνηση πληρωμής. Όμως το άρθρο 5, παράγραφος 5, του κανονισμού επιβάλλει μια τέτοια ενημέρωση.

- 37 Η προσφεύγουσα επισημαίνει, τέλος, ότι δεν γνωρίζει καμιά διαδικασία αναγκαστικής εισπράξεως κινηθείσα εναντίον της.

Εκτίμηση του Πρωτοδικείου

- 38 Η καθής υποστηρίζει — κατά τα ουσιώδη — ότι δεν έλαβε απόφαση εν προκειμένω διότι δεν απαιτείται να λάβει απόφαση περί μειώσεως της συνδρομής οσάκις η εθνική αρχή φρονεί ότι ορισμένες δαπάνες δεν είναι επιλέξιμες και επιστρέφει στην Επιτροπή τις προκαταβολές που έλαβε αχρεωστήτως ο δικαιούχος. Στην περίπτωση αυτή η εθνική αρχή υποκαθίσταται στα δικαιώματα της Επιτροπής περιλαμβανομένου και του δικαιώματος της μείωσης του ποσού της συνδρομής.
- 39 Η άποψη αυτή δεν μπορεί να γίνει δεκτή. Συγκεκριμένα το ΤΥΕΚΤ, όπως και κάθε άλλη εθνική αρχή αρμόδια για τη χρηματοδότηση ενεργειών του ΕΚΤ, έχει τη δυνατότητα, στην περίπτωση αιτήσεως πληρωμής του υπολοίπου κατά το άρθρο 5, παράγραφος 4, του κανονισμού, να προτείνει τη μείωση της οικονομικής συνδρομής του ΕΚΤ. Πάντως, την εξουσία μείωσης της οικονομικής συνδρομής του ΕΚΤ, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού, έχει η Επιτροπή και μόνον αυτή, η οποία και αποφασίζει επί των αιτήσεων πληρωμής του υπολοίπου. Επομένως, η Επιτροπή είναι αυτή που αναλαμβάνει έναντι του δικαιούχου της συνδρομής του ΕΚΤ τη νομική ευθύνη της αποφάσεως με την οποία μειώνεται η συνδρομή, ανεξαρτήτως του αν τη μείωση αυτή πρότεινε ή όχι η οικεία εθνική αρχή (απόφαση του Πρωτοδικείου της 13ης Δεκεμβρίου 1995, T-85/94, Επιτροπή κατά Branco, Συλλογή 1995, σ. II-2993, σκέψεις 23 και 24).
- 40 Επομένως, η Επιτροπή, και όχι το κράτος μέλος, είναι αρμόδια να αποφαινεται ως προς το αν οι δαπάνες που πραγματοποίησε ο δικαιούχος ανταποκρίνονται προς τους όρους τους οποίους είχε θέσει με την απόφαση περί εγκρίσεως, ενώ το κράτος μέλος καλείται μόνον να συνεργαστεί με την Επιτροπή προκειμένου να ελέγξει την τήρηση των όρων αυτών.

- 41 Υπό τις συνθήκες αυτές και δεδομένου ότι το δικαίωμα μειώσεως των συνδρομών του ΕΚΤ ανήκει αποκλειστικά στην Επιτροπή, δυνάμει του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού, το ΤΥΕΚΤ δεν μπορεί να υποκατασταθεί στο δικαίωμα αυτό.
- 42 Κατά τα λοιπά, η κατά το άρθρο 6, παράγραφος 2, του κανονισμού υποκατάσταση ουδόλως αφορά τις εξουσίες που παρέχει το άρθρο 6, παράγραφος 1, αλλά μόνο τα δικαιώματα της Κοινότητας προς αναζήτηση των αχρεωστήτως προκαταβληθέντων ποσών.
- 43 Το κράτος μέλος υποκαθίσταται στα δικαιώματα αυτά εφόσον καταβάλει στην Επιτροπή τα ποσά που πρέπει να επιστραφούν από τους οικονομικά υπεύθυνους της ενέργειας (άρθρο 6, παράγραφος 2, *in fine*). Μπορούν όμως να αναζητηθούν μόνο τα καταβληθέντα στον δικαιούχο ποσά που δεν χρησιμοποιήθηκαν σύμφωνα με τους όρους που καθορίζει η απόφαση περί εγκρίσεως (άρθρο 6, παράγραφος 2, πρώτη φράση). Δεδομένου ότι η εκτίμηση της ορθής χρησιμοποιήσεως της οικονομικής συνδρομής εναπόκειται αποκλειστικά στην Επιτροπή, η υποκατάσταση προϋποθέτει απόφαση του οργάνου αυτού.
- 44 Εν προκειμένω, πρέπει να εξεταστεί αν η καθής έλαβε απόφαση περί μειώσεως των συνδρομών κατά την έννοια του άρθρου 6, παράγραφος 1, του κανονισμού.
- 45 Συναφώς, το Πρωτοδικείο παρατηρεί ότι «για να έχει μια πράξη τον χαρακτήρα αποφάσεως πρέπει οι αποδέκτες της να είναι σε θέση να αντιληφθούν σαφώς ότι πρόκειται για τέτοια πράξη» (προπαρατεθείσα απόφαση *Henricot κατά Ανωτάτης Αρχής*).
- 46 Από το έγγραφο όμως του ΤΥΕΚΤ της 25ης Μαΐου 1994 δεν προκύπτει ότι η καθής έλαβε απόφαση περί μειώσεως της συνδρομής και μη πληρωμής του υπολοίπου. Αντιθέτως, το ΤΥΕΚΤ εκθέτει στο έγγραφο αυτό τους λόγους για τους οποίους η Επιτροπή φρονεί ότι δεν υποχρεούται να λάβει τέτοια απόφαση οσάκις, όπως εν προκειμένω, η εθνική αρχή αποφασίζει η ίδια να μειώσει τη συνδρομή. Συνεπώς, το έγγραφο αυτό δεν μπορεί να ερμηνευθεί κατά την έννοια ότι αποτέλεσε την κοινοποίηση τέτοιας αποφάσεως.

- 47 Η έλλειψη τέτοιας αποφάσεως της καθής επιρρωννύεται άλλωστε από το έγγραφο της 16ης Ιουνίου 1994. Το έγγραφο αυτό αναφέρεται στο άρθρο 7 της αποφάσεως 83/673. Το άρθρο όμως αυτό αφορά την περίπτωση που η συνδρομή αποτελεί το αντικείμενο έρευνας. Από το έγγραφο αυτό προκύπτει επομένως ότι στις 16 Ιουνίου 1994 εξακολουθούσε να διεξάγεται έρευνα, άρα η καθής δεν είχε λάβει ακόμη απόφαση ως προς την περαιτέρω εξέλιξη των επιδίκων συνδρομών.
- 48 Εξάλλου, μια τέτοια απόφαση δεν τεκμαίρεται από το γεγονός ότι το ΤΥΕΚΤ επέστρεψε ένα μέρος των προκαταβολών που είχε λάβει η προσφεύγουσα, δεδομένου ότι η καθής δεν είχε απαιτήσει την επιστροφή των ποσών αυτών.
- 49 Κατά τα λοιπά, η καθής, τόσο με τα υπομνήματά της όσο και με τις απαντήσεις της στις γραπτές ερωτήσεις του Πρωτοδικείου (βλ. σκέψη 21 ανωτέρω) και κατά την επ' ακροατηρίου συζήτηση, αρνήθηκε σταθερά ότι έλαβε απόφαση περί μειώσεως της συνδρομής και μη καταβολής του υπολοίπου.
- 50 Άλλωστε, η προσφεύγουσα δεν απέδειξε την ύπαρξη οποιασδήποτε άλλης πράξεως της καθής που είχε αντικείμενο να μεταβάλει τη νομική κατάσταση όπως αυτή διαμορφώθηκε με τις περί εγκρίσεως αποφάσεις της της 31ης Απριλίου και 27ης Μαΐου 1987.
- 51 Συνεπώς, δεν αποδεικνύεται ότι η καθής έλαβε απόφαση περί μειώσεως των συνδρομών ή περί μη καταβολής του υπολοίπου.
- 52 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Πρωτοδικείο διαπιστώνει ότι δεν υπάρχει εν προκειμένω πράξη δυναμένη να προσβληθεί με προσφυγή κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης.
- 53 Εν πάση περιπτώσει και δεδομένου ότι μόνο η Επιτροπή έχει την εξουσία να μειώσει μια συνδρομή του ΕΚΤ, οι αποφάσεις του ΤΥΕΚΤ της 30ής Ιουλίου 1990 και της 1ης Σεπτεμβρίου 1993 με τις οποίες μειώθηκε η εθνική οικονο-

μική συνδρομή και διατάχθηκε η επιστροφή ορισμένων ποσών (βλ. σκέψεις 11 και 12 ανωτέρω) έχουν καθαρά εθνικό χαρακτήρα και ουδόλως μπορούν να αποδοθούν σε κοινοτικό όργανο. Δεν υπόκεινται στον έλεγχο του κοινοτικού δικαστή, διότι για τον έλεγχο του κύρους των εθνικών μέτρων εκτελέσεως των κοινοτικών πράξεων, των σχετικών με τις επίδικες συνδρομές, αρμόδια είναι τα εθνικά δικαστήρια. Στο πλαίσιο του ελέγχου αυτού το εθνικό δικαστήριο μπορεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 177 της Συνθήκης, να υποβάλει στο Δικαστήριο το ζήτημα του κύρους των εν λόγω κοινοτικών πράξεων.

54 Επομένως, η προσφυγή ακυρώσεως είναι απαράδεκτη διότι δεν υπάρχει πράξη δεκτική προσφυγής κατά την έννοια του άρθρου 173 της Συνθήκης και είναι περιττό να γίνει δεκτό το αίτημα της καθής περί διεξαγωγής αποδείξεων κατά τα προαναφερθέντα στη σκέψη 32.

55 Ακόμη και αν η προσφυγή θεωρηθεί ως προσφυγή κατά παραλείψεως του άρθρου 175, τρίτο εδάφιο, της Συνθήκης και συγκεκριμένα κατά της παραλείψεως εκδόσεως αποφάσεως επί των αιτήσεων πληρωμής του υπολοίπου, θα ήταν και πάλι απαράδεκτη διότι δεν τηρήθηκαν οι ουσιαστικές προϋποθέσεις των άρθρων 175, δεύτερο εδάφιο, της Συνθήκης.

56 Από όλα τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι η προσφυγή πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη.

Επί των δικαστικών εξόδων

57 Κατά το άρθρο 87, παράγραφος 2, του Κανονισμού Διαδικασίας, ο ηττηθείς διάδικος καταδικάζεται στα δικαστικά έξοδα εφόσον υπήρχε σχετικό αίτημα του νικήσαντος διαδίκου. Βάσει, όμως, του άρθρου 87, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του ίδιου κανονισμού, το Πρωτοδικείο μπορεί να καταδικάσει ακόμη και τον νικήσαντα διάδικο στην καταβολή των εξόδων στα οποία αναγκάστηκε να υποβληθεί ο αντίδικός του, αν κρίνει ότι τα έξοδα αυτά προκλήθηκαν χωρίς εύλογη αιτία ή κακοβούλως.

Εν προκειμένω, η καθής παρέβη τα καθήκοντά της, μη λαμβάνοντας απόφαση επί των αιτήσεων πληρωμής του υπολοίπου. Το από 16 Ιουνίου 1994 έγγραφό της δεν έκανε τίποτε άλλο παρά να εντείνει τη σύγχυση ως προς την τύχη των επιδίκων συνδρομών. Τέλος, χωρίς να προβάλει κανένα σοβαρό επιχείρημα, ενέμεινε, ως μη όφειλε, στην ανάλυσή της, παρά την προαναφερθείσα απόφαση Επιτροπή κατά Branco, που εκδόθηκε μεταξύ των ιδίων διαδίκων και επισημαίνει σαφώς ότι μόνη η Επιτροπή έχει την εξουσία να μειώνει τις οικονομικές συνδρομές του ΕΚΤ. Τα διάφορα αυτά στοιχεία ανάγκασαν την προσφεύγουσα να πραγματοποιήσει περιττά έξοδα. Κατά συνέπεια, πρέπει να εφαρμοστεί το άρθρο 87, παράγραφος 3, δεύτερο εδάφιο, του Κανονισμού Διαδικασίας και να καταδικαστεί η καθής στο σύνολο των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς,

ΤΟ ΠΡΩΤΟΔΙΚΕΙΟ (πέμπτο τμήμα)

αποφασίζει:

- 1) Απορρίπτει την προσφυγή ως απαράδεκτη.**
- 2) Καταδικάζει την καθής στα δικαστικά έξοδα.**

Schintgen

García-Valdecasas

Azizi

Δημοσιεύθηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 11 Ιουλίου 1996.

Ο Γραμματέας

Ο Πρόεδρος

H. Jung

R. Schintgen